

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE privind statutul soldaților și gradaților voluntari

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art.1. – (1) Soldații și gradații voluntari constituie un corp distinct de personal militar, recrutat pe bază de voluntariat și situat la baza ierarhiei militare.

(2) Soldații și gradații voluntari sunt angajați pe baza unui contract în funcții prevăzute în acest scop în statele de organizare ale unităților militare, pe o perioadă determinată, în funcție de nivelul de pregătire, starea de sănătate și aptitudinile acestora pentru îndeplinirea îndatoririlor militare.

Art.2. – (1) Soldații și gradații voluntari sunt selecționați pentru încheierea primului contract în această calitate, din rândul cetățenilor români, bărbați și femei, cu domiciliul în țară.

(2) Limitele de vîrstă, modul de selecționare, instruire, specialitățile militare și funcțiile în care aceștia vor fi angajați, precum și modul de ținere a evidenței acestora se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art.3. – (1) Gradele militare ale soldaților și gradaților voluntari, în ordinea lor ierarhică, sunt: soldat, fruntaș, caporal.

(2) Gradele militare se acordă în ordinea prevăzută la alin. (1), indiferent dacă gradații voluntari au deținut, în calitate de rezerviști, grade superioare.

(3) Dobândirea calității de soldat voluntar este condiționată de acordul scris al celor în cauză, privind renunțarea la gradele dobândite anterior și deținute ca rezervist.

(4) În perioada în care soldații și gradații voluntari sunt în activitate, aceștia sunt inclusi în planurile de mobilizare.

Art.4. – Soldații și gradații voluntari nu pot pierde gradul obținut decât în cazurile și condițiile prevăzute de lege.

CAPITOLUL II

Îndatoririle și drepturile soldaților și gradaților voluntari

Secțiunea 1

Îndatoririle soldaților și gradaților voluntari

Art.5. – Soldații și gradații voluntari au următoarele îndatoriri principale:

- a) să fie devotați poporului român, statului român și instituției unde își desfășoară activitatea;
- b) să îndeplinească cu loialitate și profesionalism misiunile primite, atât pe teritoriul statului român cât și în afara acestuia, dacă este nevoie, până la sacrificiul vieții;
- c) să respecte și să apere valorile democrației constituționale;
- d) să respecte jurământul militar, prevederile regulamentelor militare și să execute întocmai și la timp ordinele comandanților și șefilor. Soldaților și gradaților voluntari nu li se poate ordona și le este interzis, în orice situație, să execute acte contrare legii, obiceiurilor războiului și convențiilor internaționale la care România este parte. Neexecutarea ordinelor în aceste condiții nu atrage răspunderea juridică a soldaților și gradaților voluntari;
- e) să participe necondiționat la misiuni internaționale în funcție de nevoile Ministerului Apărării Naționale;
- f) să prețuiască onoarea și tradițiile de luptă ale Armatei României, ale armei și unității din care fac parte, precum și demnitatea gradului și a uniformei militare pe care le poartă;
- g) să-și perfecționeze pregătirea profesională, să se instruiască temeinic, să pregătească subordonații și să apere drepturile acestora;
- h) să acționeze pentru întreținerea regulamentară și menținerea în stare de operativitate a tehnicii și armamentului și pentru folosirea și administrarea eficientă a bunurilor din dotare;
- i) să păstreze cu strictețe secretul de stat și de serviciu, precum și caracterul confidențial al activităților și informațiilor pe care le dețin.

Art.6. – Pentru a fi asigurați și a beneficia de prestații în sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, în sistemul asigurărilor sociale de sănătate și în sistemul asigurărilor pentru șomaj, soldaților și gradaților voluntari li se rețin și li se vizează contribuțiile sociale, în cuantumurile și în condițiile prevăzute de legislația privind aceste sisteme de asigurări.

Art.7. – (1) Soldații și gradații voluntari răspund penal, contravențional, material și disciplinar, după caz, în condițiile prevăzute de lege pentru cadrele militare în activitate.

(2) Nu constituie infracțiune îndeplinirea oricărui act ordonat de comandant sau altă autoritate legitimă, dacă ordinul este dat în forma prevăzută de lege și nu este, în mod vădit, ilegal.

(3) Despre neexecutarea ordinului vădit ilegal sau a celui contrar legii, obiceiurilor războiului și convențiilor internaționale la care România este parte, soldații și gradații voluntari au obligația să informeze, potrivit regulamentelor militare, șeful imediat superior celui care a dat ordinul.

Secțiunea a 2-a

Drepturile soldaților și gradaților voluntari

Art.8. – (1) Soldații și gradații voluntari au dreptul la:

- a) solda lunară, ale cărei elemente componente și cuantumuri se stabilesc potrivit legii, precum și alte drepturi bănești în conformitate cu reglementările în vigoare;
- b) echipament și hrană, gratuite, în condițiile legii;
- c) asistență medicală și medicamente, gratuite, în condițiile plății contribuției la fondul național unic de asigurări sociale de sănătate;
- d) documente militare de transport gratuit pentru efectuarea condeiului de odihnă sau în cazul mutării dintr-o garnizoană în alta, în condițiile prevăzute de reglementările în vigoare pentru subofițeri.

(2) Soldații și gradații voluntari pot beneficia, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, de:

- a) compensație lunară pentru chirie în cuantum de până la 50% din solda lunară;
- b) locuință de intervenție, cu scutire de la plata chiriei;
- c) produse de informare publică internă, în mod gratuit.

Art.9. – Soldații și gradații voluntari au dreptul să urmeze, în condițiile legii, orice formă de perfecționare a pregătirii, aparținând învățământului militar sau civil.

Art.10. – (1) Soldații și gradații voluntari pot fi trimiși la studii în țară și în străinătate, conform ordinului ministrului apărării naționale.

(2) Selecționarea soldaților și gradaților voluntari, în vederea trimiterii la studii în țară și în străinătate, se face pe bază de concurs.

(3) Soldații și gradații voluntari care sunt trimiși să urmeze forme de pregătire cu o durată mai mare de 90 de zile sunt obligați să se angajeze în scris că vor lucra în armată cel puțin 2 ani de la absolvirea acestora.

(4) În cazul nerespectării angajamentului prevăzut la alin. (3), soldații și gradații voluntari sunt obligați să restituie Ministerului Apărării Naționale contravaloarea cheltuielilor efectuate pentru perfecționare, calculată în condițiile legii aplicabile cadrelor militare în activitate.

(5) Prevederile alin. (4) se aplică și în cazul în care soldații și gradații voluntari care au urmat o formă de perfecționare în condițiile alin. (1) nu au absolvit-o din vina lor.

(6) Prevederile alin. (4) nu se aplică în cazul în care soldaților și gradaților voluntari li se reziliază contractul din motive neimputabile acestora.

(7) Soldaților și gradaților voluntari, care au absolvit forme de pregătire în străinătate, li se echivalează, în condițiile legii, diplomele dobândite.

Art.11. – (1) Soldații și gradații voluntari reprezintă principala sursă pentru formarea subofițerilor în condițiile prevăzute de lege.

(2) Soldații și gradații voluntari, indiferent de gradul pe care îl au, pot fi selecționați, pentru a urma cursul de bază pentru formarea deprinderilor de comandă.

(3) Limitele de vârstă ale soldaților și gradaților voluntari prevăzuți la alin. (2) se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art.12. – (1) Soldații și gradații voluntari au dreptul, în timp de pace, la un concediu de odihnă anual de 32 de zile calendaristice, cei cu o vechime în serviciu și în muncă de până la 10 ani, și de 38 de zile calendaristice, cei cu o vechime în serviciu și în muncă mai mare de 10 ani.

(2) Soldaților și gradaților voluntari, cărora le expiră contractul în cursul anului, precum și celor nou angajați, li se stabilește durata condeciului de odihnă pe anul respectiv proporțional cu perioada lucrată până la data expirării contractului, respectiv până la sfârșitul anului calendaristic pentru cei nou angajați, și în raport cu vechimea în serviciu și în muncă.

(3) Vechimea în serviciu și în muncă, luată în considerare pentru determinarea duratei condeciului de odihnă, este aceea pe care o împlinește cel în cauză în cursul anului calendaristic în care i se acordă condeciul.

Art.13. – Soldații și gradații voluntari beneficiază de condeciu de studii și de condeciu de odihnă suplimentar pentru activități în locuri de muncă cu condiții deosebite – vătămătoare, grele sau periculoase – în aceleași condiții ca și cadrele militare în activitate.

Art.14. – (1) Regulile privind acordarea condeciului de odihnă sunt cele care se aplică, potrivit legii, cadrelor militare în activitate.

(2) Compensarea în bani a condeciului de odihnă neefectuat este permisă numai în cazul încetării raporturilor de serviciu.

Art.15. – (1) Soldații și gradații voluntari beneficiază de condecii medicale plătite în condițiile stabilite de lege.

(2) Soldații și gradații voluntari au dreptul la condeciu și indemnizație pentru creșterea sau îngrijirea copilului, pe durata contractului aflat în derulare, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, pe baza dispozițiilor legale, prevăzute în sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

(3) Femeile, soldați și gradați voluntari, care sunt gravide, lăuze sau alăptează, beneficiază de drepturile prevăzute de lege.

Art.16. – (1) Pentru rezolvarea unor probleme personale sau familiale deosebite, soldaților și gradaților voluntari li se pot acorda învoiri și permisi.

(2) Durata învoirilor și permisiilor, precum și comandanții care au dreptul să le aprobe se stabilesc prin regulamente militare.

Art.17. – (1) La declararea mobilizării sau a stării de război, precum și în alte situații deosebite stabilite de ministrul apărării naționale, conchedile de odihnă, de odihnă suplimentare, de studii, învoirile și permisiile se întrerup, soldații și gradații voluntari fiind obligați să se prezinte, imediat, la unitățile militare de care aparțin.

(2) Soldații și gradații voluntari, bărbați, aflați în concediu pentru creșterea sau îngrijirea copilului, se prezintă la unitățile militare de care aparțin în situațiile prevăzute la alin. (1).

(3) În perioada cât durează mobilizarea, starea de război sau situațiile deosebite prevăzute la alin. (1), soldaților și gradaților voluntari li se pot acorda permisii și conchedii potrivit ordinului ministrului apărării naționale.

Art.18. – (1) Vechimea în serviciu în calitate de soldat sau gradat voluntar este considerată stagiu de cotizare și se ia în calcul la stabilirea pensiei și a altor drepturi de asigurări sociale potrivit legislației privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

(2) Soldații și gradații voluntari beneficiază de încadrarea în condiții deosebite, speciale și alte condiții a activității pe care o desfășoară sau a locului de muncă unde lucrează conform legislației aplicabile cadrelor militare în activitate.

(3) Pentru aplicarea prevederilor alin. (2), Ministerul Apărării Naționale încheie un protocol cu Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

Art.19. – (1) Soldații și gradații voluntari care au fost trecuți în rezervă sau scoși din evidențele militare în baza prevederilor art. 45 alin. (1) lit. a) – e), g), h) și n) beneficiază de indemnizație de șomaj în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

(2) Soldații și gradații voluntari trecuți în rezervă sau scoși din evidențele militare în baza prevederilor art. 45 alin. (1) lit. c) și d) sunt trimiși la medicii-experti ai asigurărilor sociale de la cabinetul de expertiză medicală și recuperare a capacitații de muncă, care decid încadrarea sau neîncadrarea într-un grad de invaliditate.

(3) Soldații și gradații voluntari încadrați într-un grad de invaliditate, potrivit prevederilor legale, beneficiază de pensie de invaliditate și de celealte drepturi prevăzute în legislația privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

Art.20. – (1) Soldații și gradații voluntari sau urmașii acestora, după caz, beneficiază de despăgubiri pentru cazurile de invaliditate sau de deces produse ca urmare a unor acțiuni militare, accidente, catastrofe sau alte asemenea evenimente intervenite din cauza îndeplinirii îndatoririlor militare, în condițiile stabilite de lege pentru cadrele militare în activitate. Despăgubirile se suportă din bugetul Ministerului Apărării Naționale.

(2) Cuantumul despăgubirilor prevăzute la alin. (1) se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

Art.21. – Soldații și gradații voluntari care participă la îndeplinirea unor misiuni în afara teritoriului statului român, beneficiază de asigurări de viață și sănătate, potrivit reglementărilor în vigoare și ordinului ministrului apărării naționale.

Art.22. – Soldații și gradații voluntari care au fost trecuți în rezervă sau scoși din evidențele militare, cu excepția celor ale căror contracte se reziliază în urma demisiei sau pentru motive imputabile acestora, beneficiază de măsuri de reconversie profesională în condițiile stabilite pentru cadrele militare în activitate.

Art.23. – (1) Angajatorii care încadrează în muncă pe durată nedeterminată soldați sau gradați voluntari disponibilizați, din rândul celor prevăzuți la art. 22, primesc lunar, pe o perioadă de 12 luni, pentru fiecare persoană angajată din această categorie, o sumă egală cu un salar de bază minim brut pe țară în vigoare și contribuția la bugetul asigurărilor de șomaj datorată de angajator, aferentă acestuia, cu obligația menținerii raporturilor de muncă sau de serviciu cel puțin 3 ani.

(2) Drepturile prevăzute la alin. (1) se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj.

(3) Angajatorii care începează raporturile de muncă sau de serviciu ale persoanelor prevăzute la alin. (1) anterior termenului de 3 ani, sunt obligați să restituie, în totalitate, agenților pentru ocuparea forței de muncă județene, respectiv a municipiului București, sumele încasate pentru fiecare persoană plus dobânda de referință a Băncii Naționale a României, în vigoare la data încetării raporturilor de muncă sau de serviciu, dacă încetarea acestora a avut loc din următoarele motive:

a) încetarea raportului de muncă în temeiul art. 55 lit. b), art. 56 lit. c), e) și f) și art. 65 din Legea nr. 53/2003 – Codul Muncii, cu modificările și completările ulterioare;

b) încetarea raportului de serviciu în temeiul art. 84 alin. (1) lit. b), alin. (2) lit. e) și alin. (4) lit. c) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Angajatorii care beneficiază de prevederile alin. (1) și (2) nu pot beneficia pentru persoanele încadrate în muncă în condițiile alin. (1) și de subvențiile prevăzute de legislația privind sistemul asigurărilor pentru șomaj.

(5) Drepturile prevăzute la alin. (1) nu se acordă pe perioadele în care raporturile de muncă sau de serviciu sunt suspendate.

Art.24. – Soldații sau gradații voluntari și familiile acestora pot folosi, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, facilitățile de recuperare, căminele militare de garnizoană și de unitate și amenajările sportive și recreative aflate în proprietatea sau administrarea Ministerului Apărării Naționale.

Art.25. – Soldaților și gradaților voluntari le este interzisă sau restrânsă exercitarea unor drepturi și libertăți, în condițiile stabilite de lege pentru cadrele militare în activitate.

Secțiunea a 3-a **Recompensele și sancțiunile soldaților și gradaților voluntari**

Art.26. – (1) Pentru servicii excepționale aduse statului și poporului român, pentru acte de eroism săvârșite pe timpul îndeplinirii îndatoririlor militare ori pentru merite deosebite în activitate, soldaților și gradaților voluntari le pot fi conferite, în condițiile legii, decorații.

(2) Soldații și gradații voluntari pot primi decorații și de la autoritațile publice ale altor state partenere sau organizații sub egida căror participă la misiuni internaționale la care România ia parte, conform tratatelor încheiate.

Art.27. – Pentru îndeplinirea exemplară a atribuțiilor de serviciu, soldaților și gradaților voluntari li se pot acorda recompense morale și materiale, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art.28. – Pentru abateri de la disciplina militară, neîndeplinirea îndatoririlor, încălcarea normelor de conduită militară, a regulilor de conviețuire socială, soldaților și gradaților voluntari li se pot aplica următoarele sancțiuni disciplinare:

- a) avertisment;
- b) mustrare scrisă;
- c) diminuarea soldei lunare cu 5% până la 20% pe o perioadă de la 1 la 3 luni;
- d) amânarea promovării în grad pe timp de la 1 la 2 ani;
- e) desfacerea disciplinară a contractului.

Art.29. – (1) Decizia privind aplicarea sancțiunilor disciplinare se ia în termen de cel mult 30 zile calendaristice de la luarea la cunoștință despre comiterea abaterilor.

(2) Sancțiunile disciplinare se execută în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la comunicarea deciziei prevăzute la alin. (1).

(3) Abaterile disciplinare se sancționează numai dacă s-a luat la cunoștință despre acestea în termen de 6 luni de la săvârșire.

Art.30. – (1) Sub sancțiunea nulității absolute, nici o măsură din cele prevăzute la art. 28, cu excepția avertismentului, nu poate fi dispusă mai înainte de efectuarea cercetărilor prealabile, efectuate de comisii a căror organizare și funcționare se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

(2) Abaterile de la disciplina militară pentru care soldații și gradații voluntari pot fi selecționați disciplinar, sunt stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

CAPITOLUL III

Selecționarea, formarea și admiterea în corpul soldaților și gradaților voluntari

Art.31. – (1) Cetățenii români, bărbați și femei, care au fost selecționați, pe baza cererii lor, să devină soldați voluntari, în funcție de aptitudini, pot urma un program de instruire structurat pe două module:

- a) modulul instruirii individuale;
- b) modulul perfecționării instruirii de specialitate.

(2) Cetățenii români care, până la data intrării în vigoare a prezentei legi, au îndeplinit serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, au o vechime în activitate de cel puțin un an în gradul de soldat sau gradat voluntar ori soldat și gradat rezervist voluntar, au fost elevi sau studenți, cel puțin un an, în instituțiile de învățământ din sistemul de apărare și securitate națională, cu excepția elevilor liceelor și colegiilor militare, precum și cei care dețin, în calitate de rezerviști, grade superioare celor prevăzuți la art. 3 alin. (1) și au fost selecționați, pe baza cererii lor, pentru încadrarea ca soldați și gradați voluntari, urmează în cadrul programului de instruire, numai modulul perfecționării instruirii de specialitate.

(3) De prevederile alin. (2), beneficiază și militarii în termen și militarii cu termen redus, încorporați în seriile februarie și iunie 2006.

(4) Planificarea, organizarea, desfășurarea, precum și durata pregătirii militarii voluntari prevăzuți la alin. (1) se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

(5) În perioada programului de instruire prevăzut la alin. (1) lit. a), cetățenii români au calitatea de soldat voluntar și nu beneficiază de solda lunară.

(6) La încheierea modulului de instruire prevăzut la alin. (1) lit. a), soldații voluntari depun jurământul militar, prevăzut de lege.

Art.32. – (1) Cetățenii români care urmează să devină soldați voluntari în condițiile prevăzute la art. 31, în funcție de aptitudini, pot semna angajamente sau contracte cu Ministerul Apărării Naționale, după cum urmează:

- a) la selecționare, un angajament pentru efectuarea modulului instruirii individuale, cu excepția celor prevăzuți la art. 31 alin. (2) și (3);
- b) la începerea modulului perfecționării instruirii de specialitate, un contract pentru efectuarea acestuia;

c) după încheierea modulelor prevăzute la art. 31 alin. (1) lit. a) și b), un prim contract, cu durata de 4 ani.

(2) Forma și conținutul tip ale angajamentului și contractelor prevăzute la alin. (1) se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

(3) În cazul intreruperii înainte de termen, a angajamentului și contractelor prevăzute la alin. (1), soldații și gradații voluntari sunt obligați să restituie Ministerului Apărării Naționale contravaloarea cheltuielilor efectuate pe timpul programului de instruire, calculată în condițiile legii aplicabile cadrelor militare în activitate.

(4) Prevederile alin. (3) se aplică în cazul în care soldații sau gradații voluntari încrerup angajamentul sau contractele din vina lor.

(5) Prevederile alin. (3) nu se aplică în cazul în care soldaților sau gradaților voluntari li se încrerup angajamentul sau contractele din motive neimputabile lor.

Art.33. – (1) Cetățenii români prevăzuți la art. 31 care, pe parcursul programului de instruire, renunță la cariera de soldat sau gradat voluntar și părăsesc instituția militară, suportă contravaloarea cheltuielilor aferente perioadei de pregătire.

(2) Metodologia de determinare a cheltuielilor prevăzute la alin. (1) se stabilește prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art.34. – La începerea modulului perfecționării instruirii de specialitate, cetățenii români prevăzuți la art. 31 alin. (1) - (3), declarati promovați, sunt numiți în funcții corespunzătoare de soldați voluntari.

CAPITOLUL IV

Cariera și trecerea în rezervă a soldaților și gradaților voluntari

Art.35. – (1) La expirarea primului contract de 4 ani, soldații și gradații voluntari prevăzuți la art. 34, pot încheia, succesiv, noi contracte cu durata de la 2 la 3 ani fiecare.

(2) Limita maximă de vîrstă până la care soldații sau gradații voluntari pot fi menținuți în activitate se stabilește prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art.36. – În vederea încheierii contractelor prevăzute la art. 32 și 35, ministrul apărării naționale deleagă competența comandanților și șefilor unităților militare angajatoare.

Art.37. – (1) Contractul poate fi modificat numai cu acordul părților, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Modificarea contractului poate consta în modificarea duratei contractului, locului și felului muncii, condițiilor de muncă, soldei lunare, timpului de muncă și de odihnă.

Art.38. – Forma și conținutul tip ale contractului încheiat după expirarea primului contract de 4 ani sunt stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art.39. – (1) Detașarea soldaților și gradaților voluntari se face în condițiile aprobate prin ordin al ministrului apărării naționale.

(2) Durata detașării este de maxim 6 luni într-un an calendaristic și se poate prelungi cu acordul scris al structurilor implicate, cu încă 6 luni.

(3) Soldații și gradații voluntari trimiși în misiune permanentă în străinătate, încheie noi contracte la numirea în funcție pentru o perioadă egală cu durata mandatului la post.

(4) Contractul prevăzut la alin. (3) este semnat în calitate de delegat al Ministerului Apărării Naționale de șeful unei direcții din Statul Major General care se stabilește prin ordin al ministrului apărării naționale.

(5) Cu 6 luni înainte de încheierea misiunii permanente în străinătate, soldații și gradații voluntari își exprimă, prin raport, opțiunea de a relua activitatea în unități ale Ministerului Apărării Naționale.

(6) Ocuparea unui post în altă unitate militară de către soldații și gradații voluntari prevăzuți la alin. (5) se face în condițiile prevăzute de art. 35 alin. (1).

Art.40. – (1) Soldații și gradații voluntari pot fi mutați, în interesul serviciului, dintr-o unitate militară în alta, în aceleași condiții ca și subofițerii în activitate.

(2) C quantumul indemnizației la care are dreptul soldatul sau gradatul voluntar mutat în interesul serviciului este cel prevăzut de lege pentru subofițerii în activitate.

(3) Soldații și gradații voluntari pot fi mutați și la cerere, dacă au cel puțin un an vechime în funcția pe care sunt încadrați.

Art.41. – (1) Promovarea în grad a soldaților și fruntașilor voluntari care îndeplinesc toate condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, se face prin ordinul comandanților care au competențe în acest sens.

(2) Criteriile generale de promovare sunt:

a) performanțele dovedite pe timpul îndeplinirii atribuțiilor funcționale, rezultate din documentele de apreciere;

b) stagiul minim în grad;

c) nivelul de pregătire.

(3) În timp de pace, stagiul minim în grad pentru înaintarea în gradul următor a soldaților și gradaților voluntari, în activitate, se stabilește astfel:

a) soldat 1 an;

b) fruntaș 2 ani.

Art.42. – Numirea soldaților și gradaților voluntari în funcții superioare se poate face numai în situația în care aceștia îndeplinesc condițiile pentru a fi promovați în grad, odată cu numirea în funcții.

Art.43. – (1) Aprecierea de serviciu a soldaților și gradaților voluntari se efectuează anual, în conformitate cu prevederile ordinului ministrului apărării naționale, care include și criteriile de evaluare.

(2) Aprecierea de serviciu constituie documentul de bază pentru selecția, promovarea în grad și evoluția în carieră a soldaților și gradaților voluntari.

Art.44. – Trecerea soldaților și gradaților voluntari dintr-o armă sau specialitate în alta se poate efectua, în raport cu nevoile Ministerului Apărării Naționale, după obținerea unei specialități militare corespunzătoare, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art.45. – (1) Soldaților și gradaților voluntari le încetează contractul și sunt trecuți în rezervă sau scoși din evidențele militare, după caz, în următoarele situații:

a) la împlinirea limitei de vîrstă în serviciu stabilită prin ordin al ministrului apărării naționale;

b) la expirarea termenului contractului în situația că nu sunt posibilități de reînnoire din cauza reducerii funcțiilor ca urmare a desființării, restructurării sau a dislocării unității;

c) când sunt clasați “inapt pentru serviciul militar” de către comisiile de expertiză medico-militară;

d) când sunt clasați “apt limitat” de comisiile prevăzute la lit. c);

e) pentru motive sau nevoi ale Ministerului Apărării Naționale;

f) înainte de termenul de expirare a contractului, cu acordul ambelor părți;

g) la expirarea termenului contractului, în situația în care una dintre părți nu mai optează pentru reînnoirea contractului;

h) nu mai îndeplinesc criteriile specifice, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, pentru ocuparea funcției;

i) prin demisie;

j) când manifestă dezinteres în îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor de serviciu sau în perfecționarea pregătirii lor de specialitate;

k) ca urmare a aplicării sancțiunii disciplinare prevăzute la art. 28 lit. e), când comit abateri grave de la prevederile regulamentelor militare sau de la alte dispoziții legale;

l) când sunt condamnați prin hotărâre judecătorească definitivă la pedeapsa închisorii cu executarea acesteia, precum și atunci când sunt condamnați pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, fără a fi privați de libertate;

m) când sunt condamnați prin hotărâre judecătorească definitivă, pentru o infracțiune săvârșită din culpă, fără a fi privați de libertate;

n) la data retragerii motivate a avizului de securitate specific clasei sau nivelului de secretizare a informațiilor, la care urmează să aibă acces, de către autoritățile competente;

o) în caz de deces.

(2) Trecerea în rezervă sau scoaterea din evidențele militare se face din oficiu în situațiile prevăzute la alin. (1) lit. a) - d), g), l), n) și o), iar în celealte situații la propunerea comandanților sau șefilor direcți, înaintată ierarhic.

(3) Trecerea în rezervă a soldaților și gradaților voluntari se comunică acestora și în scris printr-o trimitere de corespondență recomandată.

Art.46. – Pe timpul stării de urgență, al stării de asediu, mobilizării și al stării de război, precum și pe timpul pregătirii și executării misiunilor în afara teritoriului statului național, soldații și gradații voluntari nu pot fi trecuți în rezervă sau scoși din evidența militară ca urmare a prezentării demisiei.

Art.47. – (1) Soldații și gradații voluntari asupra cărora s-a dispus începerea urmăririi penale sau se află în curs de judecată într-un proces penal, dar se află în stare de libertate, sunt puși la dispoziție.

(2) Soldații și gradații voluntari puși la dispoziție îndeplinesc atribuțiile stabilite de comandanții unităților din care fac parte și beneficiază de drepturi bănești în condiții similare reglementărilor pentru cadrele militare în activitate, aflate în aceeași situație.

Art.48. – (1) Soldații și gradații voluntari asupra cărora s-a dispus începerea urmăririi penale sau se află în curs de judecată într-un proces penal, dacă se află în stare de arest, se suspendă din funcție.

(2) Soldații și gradații voluntari suspendați din funcție nu beneficiază de nici un drept de la Ministerul Apărării Naționale.

(3) Soldații și gradații voluntari condamnați prin hotărâre judecătoarească definitivă, care anterior au fost suspendați din funcție, sunt trecuți în rezervă sau sunt scoși din evidențele militare începând cu data suspendării.

(4) Parchetele sau instanțele care dispun începerea urmăririi penale, respectiv încep judecarea soldaților și gradaților voluntari au obligația de a înștiința imediat Ministerul Apărării Naționale.

Art.49. – (1) În cazul în care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori achitarea, soldații și gradații voluntari sunt repuși în toate drepturile avute la data suspendării din funcție, respectiv a punerii la dispoziție. Drepturile se calculează în raport cu elementele soldei lunare în vigoare la data respectivă.

(2) În cazul încetării urmăririi penale ori a procesului penal se poate dispune repunerea în drepturi sau trecerea în rezervă ori scoaterea din evidențele militare de către comandanții stabiliți prin ordin al ministrului apărării naționale, la propunerea comisiei prevăzute la art. 30 alin. (1).

Art.50. – (1) Soldații și gradații voluntari nu pot fi trecuți în rezervă sau scoși din evidențele militare din motivele prevăzute la art. 45 alin. (1) lit. e) în perioada cât se află în incapacitate temporară de muncă stabilită prin actele prevăzute de lege, pe durata carantinei ori pe durata efectuării conchediului de odihnă.

(2) Femeile soldați și gradați voluntari nu pot fi trecute în rezervă pe durata conchediului de maternitate ori a conchediului de risc maternal.

(3) Soldații și gradații voluntari nu pot fi trecuți în rezervă pe durata condeiului pentru creșterea copilului în vîrstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, până la împlinirea vîrstei de 3 ani ori pe durata condeiului pentru îngrijirea copilului bolnav în vîrstă de până la 7 ani sau, în cazul copilului cu handicap, pentru afecțiuni intercurente, până la împlinirea vîrstei de 18 ani.

(4) Prevederile alin. (1), (2) și (3) se aplică numai până la expirarea duratei pentru care a fost încheiat contractul.

(5) În situația în care, potrivit legislației aplicabile personalului bugetar, contractele pot fi suspendate, este permisă înlocuirea soldaților sau gradaților voluntari în cauză, prin încheierea unui contract cu durată determinată până la revenirea la post a titularului.

CAPITOLUL V **Soldații și gradații rezerviști voluntari**

Art.51. – (1) Soldații și gradații rezerviști voluntari sunt cetăteni români care consimt pe baza unui contract încheiat cu unitățile militare, pe durată determinată, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, să îndeplinească funcții militare în structurile forțelor destinate apărării.

(2) Soldații și gradații rezerviști voluntari, cu excepția celor proveniți din rândul soldaților și gradaților voluntari, sunt selecționați pentru încheierea primului contract în această calitate din rândul bărbaților și femeilor, cu vîrstă prevăzută la art. 2 alin. (2). Soldații și gradații rezerviști voluntari pot fi încadrați, la cerere, în funcție de nevoile Ministerului Apărării Naționale, ca soldați și gradați voluntari în activitate.

(3) La încheierea contractului, soldații și gradații rezerviști voluntari trebuie să îndeplinească aceleași condiții ca și soldații și gradații voluntari.

(4) Modul de selecționare, instruire și folosire a soldaților și gradaților rezerviști voluntari, specialitățile și funcțiile în care aceștia vor fi angajați, precum și limitele de vîrstă până la care pot încheia contracte cu Ministerul Apărării Naționale se stabilesc prin ordin al ministrului.

(5) Durata primului contract ca rezervist voluntar este de 5 ani și se poate prelungi prin contracte succesive cu durata de la 2 la 3 ani.

Art.52. – Soldații și gradații rezerviști voluntari provin din:

- a) cetătenii români care au îndeplinit serviciul militar activ și intrunesc condițiile menținerii în evidențele militare;
- b) soldații și gradații voluntari trecuți în rezervă;
- c) cetătenii români care nu au îndeplinit serviciul militar activ, dar consimt să devină rezerviști voluntari.

Art.53. – (1) Cetățenii români care optează să devină soldați și gradați rezerviști, dar care nu au îndeplinit serviciul militar activ execută o instruire cu durată de 4 luni, după care depun jurământul militar și încheie un contract ca rezervist voluntar.

(2) Pe timpul pregăririi cu durata de 4 luni aceștia nu beneficiază de solda lunară.

(3) Toți rezerviștii voluntari execută pregătirea în unitatea la care sunt încadrați în plan, două zile lunar în timpul liber și 5 zile calendaristice lucrătoare, consecutive anual.

Art.54. – (1) Soldații și gradații rezerviști voluntari care pe parcursul perioadei de instruire de 4 luni renunță la această activitate din motive imputabile lor, restituie contravaloarea cheltuielilor efectuate cu instruirea, proporțional cu timpul de pregătire parcurs.

(2) Soldații și gradații rezerviști voluntari care refuză să desfășoare activitatea ca rezervist voluntar, pentru o perioadă de 5 ani, restituie integral contravaloarea cheltuielilor efectuate cu instruirea sa.

Art.55. – Pe durata contractului, soldații și gradații rezerviști voluntari sunt obligați să îndeplinească îndatoririle prevăzute la art. 5.

Art.56. – (1) Soldații și gradații rezerviști voluntari în perioadele în care execută instruirea și pe timpul participării la pregătire, ori la misiuni în unitățile în ale căror planuri sunt încadrați, beneficiază de următoarele drepturi și facilități:

a) drepturi bănești, de echipare și de hrană similară cu cele ale soldaților și gradaților voluntari în activitate;

b) primă de fidelitate egală cu solda lunară corespunzătoare funcției și gradului soldaților și gradaților voluntari în activitate, acordată o singură dată la semnarea fiecărui contract încheiat în condițiile prevăzute de art. 51 alin. (5);

c) măsuri de protecție socială, asistență medicală și medicamente potrivit normelor stabilite pentru personalul militar în activitate și familiile acestora în cazul suspendării raportului de muncă sau de serviciu;

d) bilete de odihnă, tratament și recuperare după participarea la misiuni militare;

e) pensii și despăgubiri în caz de invaliditate sau deces ca urmare a unor evenimente produse în timpul și din cauza activității militare, în condițiile prevăzute de lege pentru soldații și gradații voluntari în activitate;

f) recompense prevăzute de regulamentele militare pentru personalul în activitate;

g) trimiterea la cursuri de specializare, gratuit, în funcție de nevoile unităților militare;

h) plata cheltuielilor de deplasare pe timpul chemării de către unitățile militare;

i) selecționarea, cu prioritate, în vederea pregăririi în sistemul soldaților și gradaților voluntari în activitate și al formării cadrelor militare în activitate, ale armatei.

(2) Soldații și gradații rezerviști voluntari în perioadele în care execută instruirea fără suspendarea raporturilor de muncă sau de serviciu beneficiază de măsuri de protecție socială, asistență medicală și medicamente potrivit legii.

(3) Soldații și gradații rezerviști voluntari în perioadele în care nu execută instruirea și nu participă la misiuni în unitățile în ale căror planuri sunt încadrați, beneficiază de o indemnizație lunară egală cu 10% din solda lunară corespunzătoare funcției menționate în contractul prevăzut la art. 51 alin. (1) și a gradului pe care îl au.

Art.57. – (1) Raporturile de muncă sau raporturile de serviciu, după caz, ale salariaților care au semnat contracte cu unități militare pentru a îndeplini funcții militare în calitate de rezerviști voluntari se suspendă, în condițiile prevăzute de lege, pe perioada îndeplinirii îndatoririlor militare care presupun absența de la locul de muncă.

(2) Angajatorul este obligat să păstreze locul de muncă și funcția persoanelor aflate în situația prevăzută la alin. (1) pe toată durata cât își îndeplinesc îndatoririle militare, ori de câte ori acestea sunt prevăzute prin contractul semnat cu unitatea militară.

(3) Suspendarea raporturilor de muncă sau a raporturilor de serviciu ale persoanelor prevăzute la alin. (1) încețează de drept la încetarea situației prevăzute la alin. (2).

(4) Raporturile de muncă sau raporturile de serviciu ale persoanelor aflate în situația prevăzută la alin. (1) nu pot înceta decât ca urmare a dizolvării operatorilor economici ori a desființării instituțiilor publice. În aceste situații agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene, respectiv a municipiului București sau Agenția Națională a Funcționarilor Publici vor asigura, cu prioritate, plasarea celor în cauză în alte locuri de muncă și funcții echivalente, în aceeași localitate, potrivit pregăririi și capacitații profesionale sau, gratuit, reconversia profesională pentru profesiuni care sunt cerute pe piața forței de muncă.

Art.58. – În baza ordinului de chemare emis de Ministerul Apărării Naționale, angajatul este obligat să anunțe angajatorul despre prezentarea sa la concentrări de instrucție în unitățile militare, cu cel puțin 45 zile înainte de data prezentării la concentrare și să-i prezinte acestuia documentele justificative.

Art.59. – (1) Pentru fiecare angajat chemat la concentrare, angajatorul primește o compensație financiară standard, compusă, de regulă, din următoarele elemente:

- compensație pentru costuri generate de înlocuirea angajatului;
- compensație pentru costuri generate de recalificarea personalului.

(2) Compensația pentru costurile generate de înlocuirea angajatului se acordă pentru acoperirea cheltuielilor legate de anunțarea postului liber și de organizarea interviului pentru ocuparea acestuia și/sau pentru acoperirea pierderilor ca urmare a absenței angajatului, în cazul când acesta nu este înlocuit, precum și pentru acoperirea cheltuielilor suplimentare legate de activitățile administrative suportate ca urmare a absenței angajatului.

(3) Compensația pentru costurile generate de recalificarea personalului se acordă numai în cazul în care durata concentrării este mai mare de 6 luni, pentru acoperirea cheltuielilor legate de pregătirea angajatului în vederea dobândirii standardului de competență sau calificare necesar postului în care este încadrat.

(4) Angajatorul poate primi o compensație financiară suplimentară dacă face dovada că valoarea totală a costurilor suportate a depășit cu cel puțin jumătate din valoarea compensației financiare standard.

(5) Fondurile necesare acordării compensațiilor prevăzute la acest articol se asigură din bugetul Ministerului Apărării Naționale.

(6) Valorile compensației financiare standard și compensației financiare suplimentare, precum și modul de acordare a acestora se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Art.60. – (1) Gradele soldaților și gradaților rezerviști voluntari, precum și condițiile de acordare a acestora sunt aceleași cu cele prevăzute la art. 3 și 41 din prezenta lege.

(2) În raport cu nevoile de încadrare și opțiunile soldaților și gradaților în rezervă, angajarea acestora ca voluntari se poate face și cu grade inferioare celor deținute.

(3) Angajarea în condițiile alin. (2) este condiționată de acordul scris al celor în cauză.

Art.61. – La semnarea contractului cu unitățile militare, respectiv la încheierea programului de instruire prevăzut la art. 31, soldații și gradații rezerviști voluntari sunt repartizați în planurile de mobilizare ale unităților pe care le completează.

Art.62. – Soldații și gradații rezerviști voluntari participă la misiuni în afara teritoriului statului român, altele decât războiul, potrivit obligațiilor asumate de România prin tratate internaționale, în raport cu nevoile forțelor destinate apărării.

Art.63. – Soldații și gradații rezerviști voluntari se țin în evidență până la împlinirea vîrstei de 45 de ani, astfel:

- a) clasa I: până la 35 de ani, inclusiv;
- b) clasa a II-a: de la 36 de ani până la 40 de ani, inclusiv;
- c) clasa a III-a: de la 41 de ani până la 45 de ani, inclusiv.

Art.64. -- La instituirea stării de urgență, a stării de asediul, precum și la declararea mobilizării și a stării de război, soldații și gradații rezerviști voluntari incluși în planurile de mobilizare ale unităților militare sunt considerați concentrați sau mobilizați în condițiile legii.

Art.65. – Soldații și gradații rezerviști voluntari, concentrați sau mobilizați, pot rămâne membri ai partidelor, formațiunilor sau organizațiilor politice, precum și ai sindicatelor din care fac parte, pe durata contractului, dar le este interzisă desfășurarea în unitățile militare a oricărora activități cu caracter politic.

Art.66. – Soldaților și gradaților rezerviști voluntari aflați în una din situațiile prevăzute la art. 65 le este restrânsă sau interzisă exercitarea unor drepturi și libertăți, în condițiile stabilite de lege pentru cadrele militare în activitate.

Art.67. – (1) Pentru servicii excepționale aduse statului și poporului român, pentru acte de eroism săvârșite pe timpul îndeplinirii îndatoririlor militare ori pentru merite deosebite în activitate, soldaților și gradaților rezerviști voluntari le pot fi conferite decorații, în condițiile legii și distincții militare onorifice.

(2) Pentru îndeplinirea exemplară a misiunilor și sarcinilor soldaților și gradaților rezerviști voluntari li se pot acorda recompense morale și materiale, stabilite prin lege sau ordin al ministrului apărării naționale, după caz.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art.68. – Calitatea de soldat și gradat voluntar se dovedește prin documentul de legitimare stabilit prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art.69. – (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, militarii în termen și cu termen redus în activitate pot deține numai gradul de soldat.

(2) Contractele încheiate, în temeiul art. 37 din Legea nr. 46/1996 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare, anterior intrării în vigoare a prezentei legi, rămân valabile în măsura în care nu contravin prevederilor acesteia.

(3) Militarii angajați pe bază de contract din instituțiile cu atribuții în domeniul apărării și securității naționale care la data intrării în vigoare a prezentei legi au gradul de sergent, pot fi trecuți în corpul subofițerilor, în funcție de studiile absolvite, vechimea în muncă, posturile de subofițeri disponibile și rezultatele obținute în urma concursului susținut în acest sens. Sergenții care nu optează pentru trecerea în corpul subofițerilor sau nu sunt declarați admiși în urma participării la concursurile organizate în acest sens, vor fi trecuți în corpul soldaților și gradaților voluntari cu gradul de caporal.

Art.70. – (1) Dispozițiile prezentei legi se aplică în mod corespunzător și gradaților și soldaților voluntari din instituțiile cu atribuții în domeniul apărării și securității naționale care, potrivit legii, au în structurile proprii această categorie de personal militar.

(2) Obligațiile Ministerului Apărării Naționale și competențele ministrului apărării naționale, stabilite prin prezenta lege, sunt îndeplinite sau exercitate, după caz, de instituțiile prevăzute la alin. (1), respectiv de conducătorii acestora, iar cele ale șefului Statului Major General, de către înlocuitorii lor de drept.

Art.71. – (1) Expresia „militari angajați pe bază de contract”, în cadrul Ministerului Apărării Naționale, „jandarmi angajați cu contract”, „soldați și gradați profesioniști” și „polițist de frontieră angajat cu contract”, prevăzute de legislația în vigoare, se înlocuiesc cu „soldați și gradați voluntari”.

(2) În sensul prezentei legi, familia soldaților și gradaților voluntari cuprinde soțul sau soția, copiii și părinții aflați în întreținerea legală a acestora.

Art.72. – În termen de 60 de zile de la publicarea prezentei legi, Ministerul Apărării Naționale va prezenta propuneri autorităților abilitate în vederea adoptării actelor normative pentru aplicarea și executarea acesteia.

Art.73. – Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României.